

2026-06-16

Sammanställning av datacenterförfrågningar i Västra Götaland

Resultat från insamling av förfrågningar av datacenteretableringar hos kommunerna i Västra Götaland, maj 2026

Bakgrund – Utveckling av datacenter

De senaste åren har datacenterutvecklingen i Sverige varit mycket stark. Tidigare handlade det mest om enstaka förfrågningar. Idag har Sverige blivit en attraktiv plats för datacenter, med en snabbt växande marknad och stora investeringar från techbolag. Samtidigt ökar behovet av egen kapacitet för datahantering hos större bolag verksamma i Sverige. Utvecklingen drivs främst av ökad efterfrågan på molntjänster, datalagring och avancerad beräkningskapacitet, där särskilt AI har blivit en central drivkraft genom sina höga krav på kapacitet och energi.

Datacenter spelar en allt viktigare roll i den industriella utvecklingen som fysisk infrastruktur för digitalisering och ses därför som en strategisk resurs för att främja industriell utveckling. De möjliggör avancerad datahantering och beräkningskapacitet som är avgörande för industrins omställning. Samtidigt aktualiseras frågor om nationell och europeisk säkerhet och digital suveränitet, om tillgången av datakapacitet ligger utanför EU.

Sverige har goda förutsättningar att attrahera dessa investeringar, bland annat genom fossilfri el, relativt låga energikostnader, kallt klimat och stabil infrastruktur. Samtidigt innebär utvecklingen utmaningar, särskilt kopplade till energisystemet. Datacenter är elintensiva, och efterfrågan på eleffekt är mycket stor, både nationellt och regionalt (Västra Götaland).

Sverige har på kort tid blivit en attraktiv etableringsplats med snabb tillväxt och stor betydelse för den digitala omställningen. Samtidigt kräver de stora effektbehoven och den höga efterfrågan att etableringar hanteras strategiskt, där ekonomiska, energimässiga och samhällsliga avvägningar vägs samman. Men det saknas en samlad bild av etableringsläget, och i syfte att försöka beskriva läget i Västra Götaland kopplat till etableringsförfrågningar från datacenter gjordes en datainsamling genom en frågeenkät till näringslivsstrateger i kommunerna genom de regionala etableringskontoren. Resultaten av denna enkät redovisas nedan.

Olika typer av datacenter

Det finns flera sätt att kategorisera datacenter, beroende på teknik, storlek och användningsområden. En vanlig indelning som utgår från funktion och användning klassificerar datacenter som lagringsplats, datalagring, High Performance Center (HPC), eller Graphical processing units (GPU) och AI-center beroende på vilken typ av databehandling de är optimerade för. En annan utgångspunkt är affärsmodell och användning, med kategorier som enterprise (interna datacenter), co-location (delade anläggningar) och hyperscale (storskaliga molndatacenter), vilket ofta används vid statistikbearbetning och policyanalys.

Datacenter kan också delas in efter storlek och dess roll, där hyperscale utgör stora, centraliserade anläggningar (ofta etableras i glesa geografier) medan edge-datacenter är små och lokaliserade nära användaren för att minimera fördröjning (ofta i eller nära större tätorter). Inom energianalyser är det intressant att kategorisera datacenter utifrån koppling till påverkan på elsystemet, såsom flexibilitet i elanvändning och potentiella möjligheter att återvinna spillvärme. Sammantaget kompletterar dessa perspektiv varandra genom att belysa vad datacenter gör, vem som använder dem, var de finns och hur de påverkar energi- och samhällssystem.

Resultat datainsamling om etableringsläget av datacenter i Västra Götaland

Under maj 2026 samlades data in från länets kommuner som mottagit förfrågningar eller blivit uppvaktade av aktörer med ambitioner av att etablera datacenter i Västra Götaland. Svar inkom från drygt hälften av kommunerna. Av dessa uppger 8 kommuner att de tillsammans haft 12 konkreta förfrågningar med kända effektbehov. Två av dessa bedöms inte längre vara aktuella, och ett ärende befinner sig i bygg- och entreprenadfas. Flest förfrågningar har rapporterats från Skaraborg, men etableringsintresse finns i samtliga delregioner.

Då resultaten baseras på en svarsfrekvens med relativt stort svarsbortfall (22 av 49 kommuner har inte lämnat svar) innebär det ett mörkertal. Bedömning är att kommuner som inte svarat inte har förfrågningar att rapportera in. Samtidigt vet vi genom kontakter på etableringskontoren och i kommuner att det är etableringar som är aktuella som inte fångats upp i denna enkät. De mest konfidentiella etableringarna skyddas ofta av sekretessavtal, och är därmed svåra att redogöra för i denna typ av enkäter.

De inrapporterade förfrågningarna varierar i storlek kopplat till deras angivna effektbehov. Kategorisering av datacentersförfrågningar som inkommit i denna insamling syftar till att sortera data i olika storlekskategorier, och har ingen koppling till de mer vedertagna kategoriseringarna som beskrivs i avsnitt ovan. Det saknas även information om deras funktion eller användning.

Resultatet visar att det är fyra förfrågningar som kategoriseras som små förfrågningar, som har angivet effektbehov mellan 4–15 MW per datacenter. Det är fyra förfrågningar som har ett angivet effektbehov om 30–70 MW, och tre förfrågningar i storleksordning 200–300 MW. En kommun rapporterar att ett ärende är en stor förfrågan med ett uppskattat effektbehov på 1 000 MW. Det totala effektbehovet som summerats från dessa förfrågningar som

förekommit uppgår till ca 2 000 MW. Med hänvisning till mörkertalet är denna nivå troligtvis en underskattning.

Datacenter som vanligtvis kategoriseras som enterprise, dvs. företagsnära mindre anläggningar för egen datahantering och lagring, fångas inte upp i denna enkät. Dessa kräver normalt ingen etableringsprocess utan ryms inom befintliga eller utökade abonnemang hos redan anslutna elkunder.

Summerat per storlekskategori framgår tydliga skillnader. De åtta små och mindre förfrågningar uppgår tillsammans till cirka 200 MW, medan de fyra mellanstora och stora står för omkring 1 800 MW.

Stora förfrågningar påverkar behovsbilden

För att förstå storlek på anslutning och ett elbehov det motsvarar kan en förenklad jämförelse göras om att 1 MW i eleffekt motsvarar ett behov från ca 400 villor, alternativt 700 lägenheter. Ett uppkommit effektbehov under några enstaka MW kan oftast hanteras med åtgärder i det lokala elnätet.

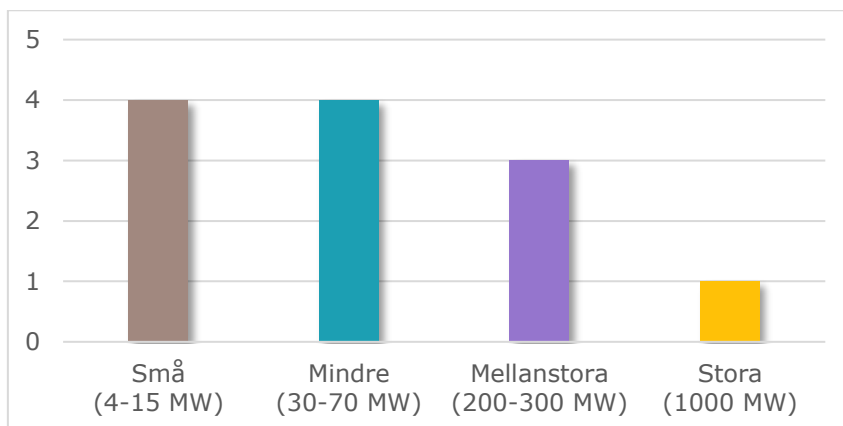
Vid större nya elbehov (beroende på lokalnätets storlek) krävs ofta elnätförstärkning i regionnätet. Redan vid ett behov om 5 – 50 MW krävs nätförstärkningar i form av ny transformator eller regionnätstation. Etableringstiden för de åtgärderna är på upp till 5 år. De förfrågningar som har effektbehov om ca 30 – 70 MW brukar jämföras med samma elbehov som genereras från en större tätort eller en medelstor stad, och i resultatet har fyra sådana förfrågningar förekommit.

De inrapporterade svaren beskriver att det pågår tre förfrågningar av mellanstora datacenters, med effektbehov på runt 200 – 300 MW. Det som tidigare betraktats som elintensiva industrier har bedömts generera effektbehov om ca 50 – 150 MW. För att möta effektbehov på 100 MW och uppåt krävs i regel nya regionnätsledningar. Nya effektbehov i om 300 MW och uppåt kräver även förstärkningar i stamnätet i form av både stamnätsledning och transformatorstation. Dessa nätinvesteringar kräver mer avancerade tillståndsprocesser och har vanligtvis en etableringstid på upp till tio år.

De förfrågningar inventerats i denna enkät, som totalt summeras till ca 2 000 MW, kan också relateras till dagens effektanvändning. I Västra Götaland levererar stamnätet eleffekt till Vattenfall Eldistributions regionnät med ett uttagsabonnemang upp till ca 3 235 MW (uppgift från 2024, ytterligare kapacitet har tilldelats). Det behovet av eleffekt från datacentersförfrågningarna motsvarar med andra ord ca 50 - 60 % av dagens möjliga elanvändning utifrån befintliga abonnemang. Samtidigt vet vi att elnätets kapacitet idag är ansträngt och utrymmet för nya stora behov är ytterst begränsat i dagens elnät.

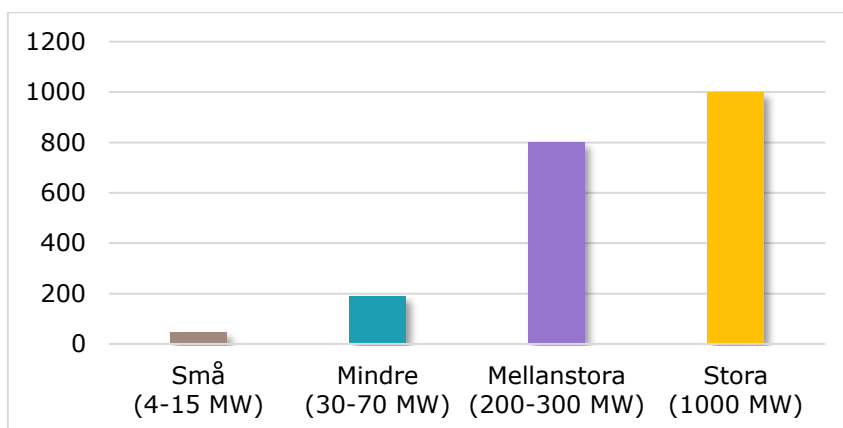
Tabeller

Antal förfrågningar per storlek

Tabell 1. Resultat, antal förfrågningar kategoriserade utifrån storlek

Eleffektbehov per kategori, MW

Tabell 2. Resultat, aggregerat effektbehov per storlekkategori

Elnätsförstärkningar vid kapacitetsbrist

Storlek på anslutning	Nätförstärkning	Tid för genomförande
 1 MW ~ 200 villor	< 2 MW -> Lokalnätsåtgärder	Mindre lokalnätsåtgärder ~ 0-2 år
 5 MW ~ ca 400 -450 hemmaladdare		
 15 MW ~ mindre samhälle	2 – 50 MW -> Transformatorstation till regionnät	Transformatorstation regionnät ~ 3-5 år
 50 MW ~ medelstor stad (Partilles lokalnät)	50 – 300 MW -> Förstärkningar i regionnätet	Ledningsförstärkning i regionnätet ~ 5-10 år
 150 MW ~ elintensiv industri (Stenungssunds kemikluster ~ 250 MW)	> 300 MW -> Transformatorstation till stamnät, ev. ny stamnätsledning	Ny transformator till stamnät ~ 5-8 år Ny stamnätsledning, ~ 10-12 år

Beskrivning av genomförandetid för nätförstärkningar som krävs vid kapacitetsbrist